

Bouwhistorisch onderzoek gemeente Groningen

BOUWHISTORISCHE WAARNEMING

Adres	: Kleine Pelsterstraat 5
Status	: Beeldbepalend
Periode	: voorjaar 2002
Onderzocht door	: Taco Tel en Jan van der Hoeve
Auteur	: Taco Tel
Datum	: Groningen, 19 augustus 2002

Inleiding

Het pand Kleine Pelsterstraat 5 werd gerestaureerd waarbij tevens de indeling op de verdieping is gewijzigd. Door deze werkzaamheden was het mogelijk de constructie, en dan met name de kapconstructie, aan een nader onderzoek te onderwerpen. Deze waarneming is een vervolg op de bouwhistorische notitie van 19 maart 1996¹.

Waarnemingen

Als aanvulling op de beschrijving van de kapconstructie de volgende opmerkingen:

De vier spanten staan niet in een lijn met de sporen maar staan iets gedraaid (zie tekening). De zijmuren lopen niet evenwijdig aan elkaar omdat het pand achter iets breder is dan voor. Dit zorgt voor een iets gedraaide, maar onderling verschillende, stand van de verdiepingsvloerbalken met de sporenkap. Omdat de spanten op de verdiepingsvloerbalken staan was het niet mogelijk deze evenwijdig aan de sporen te plaatsen.

Het merkensysteem is op de tekening aangegeven. Tijdens de opname in 1996 zijn abusievelijk de merken die aan de westkant zitten aan de oostkant genoteerd en omgekeerd.

De sporenkap bestaat uit sporen met een rechthoekige en met een vierkante doorsnede. Deze zijn om en om aangebracht.

Enkele sporen zijn na een beschadiging opgeklampt. Aan de rafelige en warrige uiteinden van het eikenhout is te zien dat met veel kracht een voorwerp door de sporen is gevlogen. Dit zou een omvallende schoorsteen kunnen zijn geweest of eventueel een kanonskogel.

De vloer van de zolder ligt vooraan, tot aan het derde spant vanaf de voorgevel, lager dan daarachter. Opvallend was dat de spantbenen van het voorste gedeelte aan de onderkant zijn verlengd door middel stukken eikenhout, met haaklassen. De pennen waarmee de spanten oorspronkelijk in de vloerbalken vastzaten heeft men bij het verlengen laten zitten en gecontramald in de verlengstukken. Om de lussen zaten een zware gesmede ijzeren stroppen met platte wiggen. Dit duidt erop dat de vloer oorspronkelijk vlak was en later is verlaagd door de balklaag te laten zakken. Nogal wat onderkanten van spanten waren in de kromming gescheurd en moesten deels worden vervangen, vanaf de kromming tot aan de vloer.

De vloerbalk aan de oostkant tussen het 3e en het 4e spant heeft een console die van een profilering is voorzien (zie tekening).

---

¹ Jan van der Hoeve en Aart de Gooijer, bouwhistorische notitie Kleine Pelsterstraat 5, 19 maart 1996

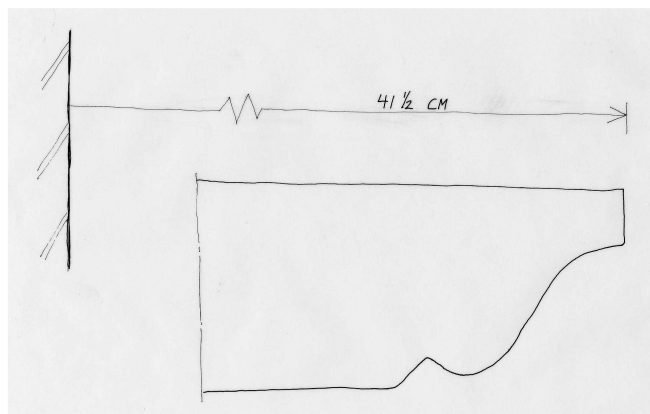

Beschadigde sporen in de kap (achteraan gezien naar het oosten) met later aangebrachte verstevigingen (foto: Taco Tel).

Spantbeen aan de westzijde in de kap van Kleine Pelsterstraat 5. Het spantbeen is aan de onderkant verlengd door middel van stukken eikenhout, met haaklassen. (foto: Taco Tel)

Console van de vloerbalk aan de oostzijde, derde balk vanaf achteren (tekening: Taco Tel)